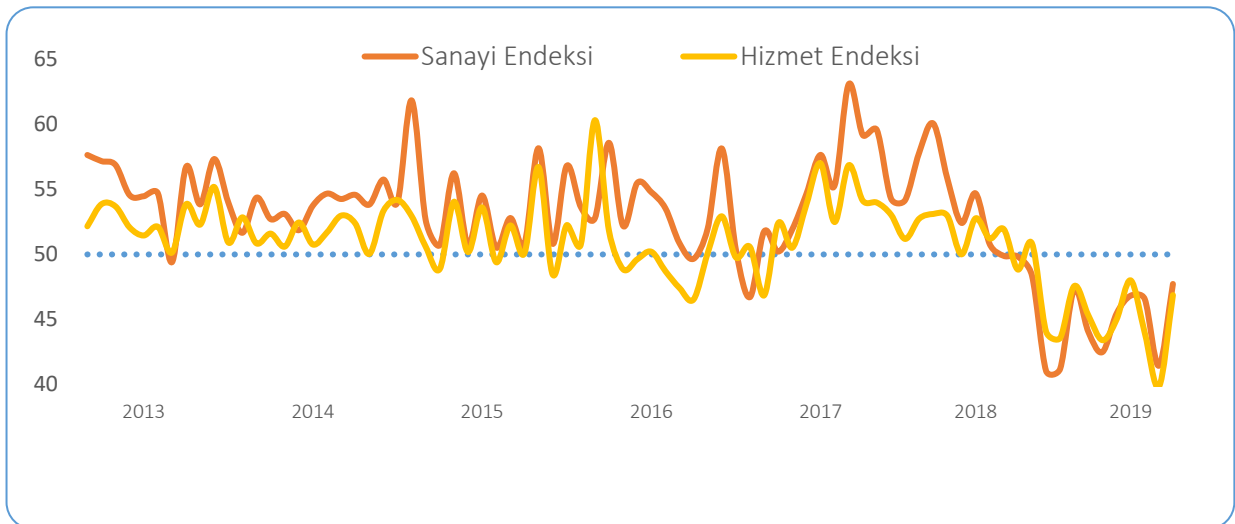
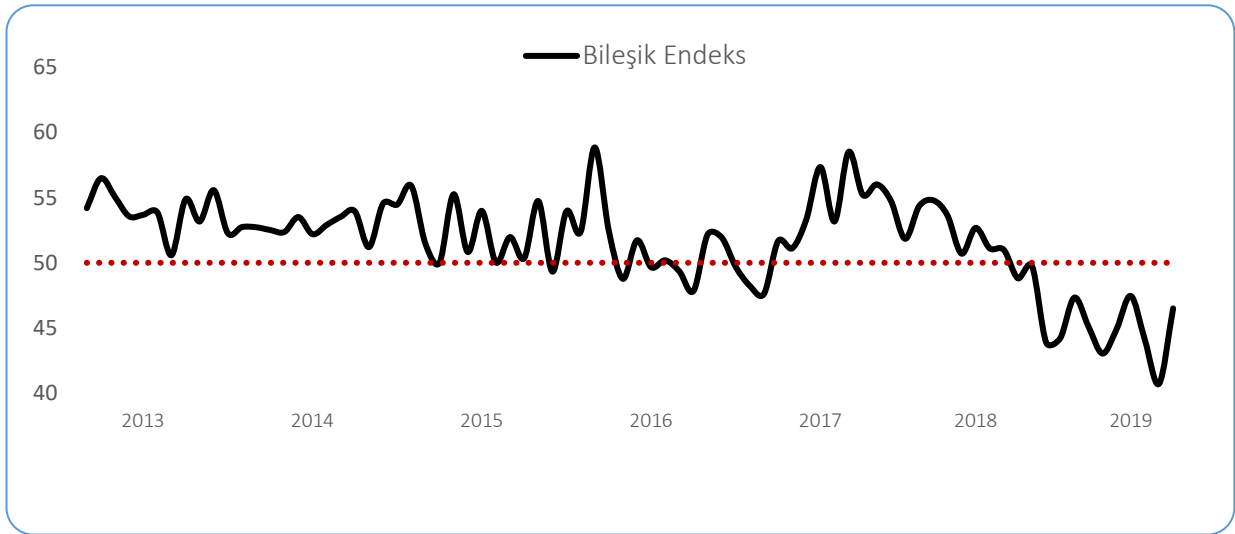

2019 yılı Haziran ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi, bir önceki aya göre 5,8 puan artarak 46,5 değerine yükselmiştir.

Endekste gözlenen bu artışta hizmet endeksinin önceki aya göre 7,1 puan artarak 46,9 puana yükselmesi etkili olurken, sanayi endeksi de 6,3 puan artarak 47,7 seviyesine yükselmiş ve bileşik endekste gözlenen ivmelenmeyi desteklemiştir.

Hizmet sektörüne yönelik girdi alımlarının yeniden referans değerini üzerine çıkarak sektördeki canlanmanın öncüsü olduğu gözlenirken, sanayi sektöründe de yeni siparişlerin hız kazanmasıyla üretimde toparlanma gerçekleşmiştir.

Önceki aya göre 5,8 puan artmış olmasına karşın, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi 50 referans değerinin altında gerçekleşmesi, ekonomik aktivitedeki durgunluğun Haziran ayında da sürdüğünü göstermektedir. Bununla birlikte, alt endekslerde önceki aya göre gözle görülür artışların kaydedilmesi, reel sektördeki toparlanma sürecinin önümüzdeki dönemde de süreceğine işaret etmektedir.

Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Sanayi Sektörü Endeksi, 2019 yılı Haziran ayında, bir önceki aya göre 6,3 puan artarak 47,7 seviyesine yükselmiştir.

Bu dönemde azalış hızı düşen yeni siparişlerin önceki aya göre 10,0 puan birden artarak 46,3 puana yükselmesi, sanayi sektörüne ilişkin toparlanmanın belirleyicisi olmuştur.

Yeni siparişlerde gözlenen artışa paralel olarak sektöre yönelik girdi alımlarında da ciddi bir ivmelenme gözlenmiştir. Bu dönemde 6,1 puan artarak 54,5 puana yükselen satın alımlar, üretimde gözlenen toparlanmada etkili olmuştur.

Bu dönemde sanayi sektörüne yönelik üretim 4,2 puan artarak 41,9 seviyesine yükselmiştir. Yeni siparişler alt endeksinin girdi alımlarının altında kalması, bu döneme yönelik nihai mal stokunu artırmış ve böylece üretimdeki artış hızı sınırlanmıştır.

Sektörün geneline yönelik gözlenen toparlanma istihdama da olumlu yansımıştır. Bu dönemde önceki aya göre 10,1 puan birden artış kaydeden istihdam alt endeksi, iki aylık aradan sonra yeniden 50 referans değerinin üzerine yer almıştır.

Böylece mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Sanayi Endeksinde iki aylık düşüş eğilimi Haziran ayında son bulmuş; buna karşın 50 referans değerinin altındaki endeks, sektördeki durağan seyrin henüz sona ermediğine işaret etmiştir.

Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Hizmet Sektörü Endeksi, 2019 yılı Haziran ayında, bir önceki aya göre 7,1 puan artarak 46,9 seviyesine yükselmiştir.

Bu dönemde girdi alımları önceki aya göre 12,2 puan birden artarak 56,6 seviyesinde gerçekleşmiş ve hizmet sektöründeki toparlanmanın temel belirleyicisi olmuştur.

Girdi alımlarında gerçekleşen hızlı artışa bağlı olarak, sektöre ilişkin iş hacmi önceki aya göre 8,6 puan artış kaydederek 40,0 puana yükselmiştir. Gözlenen toparlanmaya karşın henüz 50 referans değerinin oldukça altında seyreden iş hacmi, sektördeki durağan görünümün sürdüğüne işaret etmektedir.

Satın alımlardaki hızlı artışa rağmen iş hacminde durgun görünümün devam etmesi, bu dönemde firmaların mevcut stoklarının artış kaydetmesine neden olmuş ve nihai mal stoku alt endeksi 12,2 puan artarak 49,7 seviyesine yükselmiştir.

Bu gelişmelere bağlı olarak, hizmet sektörüne ilişkin istihdam alt endeksinde de hız kaybı azalmış ve önceki aya göre 5,8 puan artan endeks 45,4 seviyesine yükselmiştir.

Böylece mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Hizmet Sektörü Endeksi önceki aya göre gözle görünür bir şekilde toparlanma arz etmiş, buna karşın 50 referans değerinin altındaki seyrini sürdürerek negatif görünümünü sürdürmüştür.

YORUM:

Yılın birinci çeyreğini 45,1 puan ortalamasıyla geride bırakan SAMEKS, ikinci çeyrekte de 43,8 puan ortalamasıyla 50 referans değerinin altında kalmıştır. Böylece dengelenme sürecindeki Türkiye ekonomisine yönelik durağan görünümün sürdüğünü teyit eden SAMEKS'in Haziran dönemindeki görünümü, reel sektörün grafiğinin beklendiği gibi yukarı yönlü seyretmeye başladığına işaret etmektedir. Aynı dönemde İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı, Reel Kesim Güven Endeksi ve Tüketici Güven Endeksi verilerinde gözlenen artışlar da iktisadi faaliyetin ivme kazandığını göstermektedir. Döviz kurunda gözlenen dalgalanmanın azalması, dış ticaret performansının olumlu seyri ve tüketici fiyatlarında son iki ayda gerçekleşen geri çekilmenin yanı sıra; yaklaşan turizm dönemiyle birlikte daha da olumlu seyretmesi beklenen cari işlemler dengesi verileriyle, Türkiye ekonomisinde toparlanma sürecinin yılın ikinci yarısından itibaren hızlanması beklenmektedir.